

Elvis Orbanić

SKICA ZA BIOGRAFSKO-HISTORIOGRAFSKI PORTRET DR. SC. ALOJZA ŠTOKOVIĆA*

*Zbroj naše dobi sedamdeset je godina,
ako smo snažni, i osamdeset (...)*
Ps 90, 10.¹

Dr. sc. Elvis Orbanić
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci,
Područna jedinica u Puli
Prolaz kod kazališta 2, HR – 52100 Pula
eorbanic@hazu.hr

DOI: 10.21857/y54jofk4zm
Stručni članak
Primljeno: 13. 5. 2021.
Prihvaćeno: 24. 6. 2021.

Alojz Štoković (Pula, 22. srpnja 1950.) hrvatski je povjesničar, kulturni radnik, političar i angažirani katolički vjernik. Najveći dio svoje karijere, od 1980. do umirovljenja 2015., bio je djelatnik Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci, Područne jedinice u Puli. Objavio je pedesetak znanstvenih i stručnih radova u nizu edicija u zemlji i inozemstvu. Nastupao je na znanstvenim i stručnim skupovima te kulturnim manifestacijama koje je često i sam organizirao. Bio je pokretač i sudionik brojnih javnih inicijativa. Ovaj članak, posvećen 70. rođendanu Alojza Štokovića, podijeljen je u dva dijela. U prvom dijelu donosi se osvrt na njegov javni život i rad, a u drugom dijelu članka podastire se popis izabranih studija i članaka te njegovih javnih izlaganja.

Ključne riječi: *Alojz Štoković; Istra; historiografija; rani novi vijek; bibliografija.*

* Ovaj članak objavljujemo u povodu 70. rođendana dr. sc. Alojza Štokovića kao mali znak zahvalnosti što mu dugujemo kao njegovi kolege i prijatelji. Podatci u tekstu koji nisu potkrijepljeni podnožnim bilješkama temelje se na razgovorima s kolegom dr. sc. Alojzom Štokovićem. Zahvaljujem dr. sc. Sanji Holjevac, upraviteljici Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci, na susretljivosti i pomoći pruženoj u priređivanju ovoga teksta.

¹ Psalam 90. Molitva Mojsija, sluga Božjega. (Jeruzalemska biblija, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1994.)

Skrbeći se oko prikupljanja cjeline naslova – članaka i poglavlja „razasutih“ po nizu edicija na temu crkvene i kršćanske povijesti Istre, nametnulo mi se praktično pitanje: što učiniti s brojnim studijama koje tretiraju lepezu društvenih tema ranonovovjekovne Istre kojih je Crkva nezaobilazna, iako ne i temeljna sastavnica. Zaključak, koji se sam po sebi nametnuo, glasi: crkvene institucije, vjerske prakse i tradicije nerazdvojno su tkivo živog društvenog organizma i istarskog čovjeka tijekom više od sedamnaest minulih stoljeća. Na temelju prelistavanja spomenute bibliografije radova o crkvenoj povijesti Istre primjećuje se kako je jedno ime u njoj osobito učestalo zastupljeno i posve odgovara sadržajem radova činjenici snažnih veza Crkve i društva tijekom proteklih vjekova. Riječ je o dr. sc. Alojzu Štokoviću, dugogodišnjem istraživaču ranonovovjekovne i novovjekovne povijesti Istre – slavjeniku koji je lanjske godine navršio 70 godina života i kojemu u znak poštovanja i zahvalnosti darujemo ovaj sadržajno krnji osvrt na njegov životni i navlastito profesionalni put.

Rođen unutar zauzete katoličke, hrvatske obitelji porijeklom iz središnje Istre, Svetvinčenštine, koja se kasnih 40-ih godina prošloga stoljeća doselila u Fažanu, Štoković je od ranih dana odrastao dobrim dijelom, pa i doslovno, pod crkvenim krovom. Naime obitelj Štoković bila je vlč. Valentinu Cukariću, gotovo legendarnom fažanskom župniku tijekom punih 40 godina (1947. – 1987.), važan oslonac u obavljanju njegove svećeničke službe u tome mjestu. U Fažani je, zbog društveno-političke i „sigurnosne“ specifičnosti blizine državne rezidencije na Brijunima, malo ljudi pohodilo vjerska slavlja. U toj župi od oko 900 stanovnika (podatak iz 1974.) tih je desetljeća svega dvadesetak osoba išlo u crkvu. Štokovićeva majka Foška glavninu života bila je sakristankom, a on je tijekom svojeg djetinjstva i ranog mladenaštva bio ministrantom, o čemu je niže potpisanome u više navrata pripovijedao simpatične dogodovštine iz djetinjstva. Kako nam je posvjedočio vlč. Milan Mužina, dugogodišnji župnik Fažane (1998. – 2008.), Foška je u vrijeme komunizma i za zabrane kretanja tim mjestom prilikom dolaska Tita na Brijune redovito išla zvoniti podne; bila je neustrašiva i takav je odgoj dala svojoj djeci.² Nakon završetka osnovne škole Alojz Štoković odlučio se za sjemenišnu klasičnu gimnaziju u Pazinu. Kolege ga iz gimnazijskih dana pamte kao energičnu i odvažnu mladu osobu – što će biti njegova cjeloživotna karakterna crta – sklonu knjigama i sportu, a posebno nogometu, u kojem je imao specifičan udarac.³

² Vlč. Milan Mužina, svjedočenje autoru, 21. veljače 2020.

³ Vlč. Željko Zec, svjedočenje autoru, 28. veljače 2020.

Alojz Štoković, povjesničar, kulturni radnik, političar, angažirani vjernik Katoličke crkve, rodio se 22. srpnja 1950. u Puli. Osnovnu školu završio je u Fažani, sjemenišnu klasičnu gimnaziju u Pazinu, višu školu na Pedagoškoj akademiji u Puli, a Filozofski fakultet u Zagrebu, gdje je diplomirao studij povijesti i latinskog 1976. godine. Profesori su mu bili eminentni hrvatski povjesničari poput Ljube Bobana, Miroslava Brandta, Mirjane Gross, Igora Karamana, Nade Klaić, Tomislava Raukara, Jaroslava Šidaka i drugih. Prvo radno mjesto 1974. godine bilo mu je u osnovnoj školi u Visokom, kraj Brezničkog Huma. Predavao je povijest i zemljopis tijekom svega šest mjeseci ostavivši dobar dojam na učenike i mještane. Potom se, nakon odsluženja vojnoga roka, zaposlio u Buzetu u srednjoj školi i kao vršitelj dužnosti direktora tamošnjega Narodnog sveučilišta „Augustin Vivoda“, u kojoj službi ostaje do kraja 1979. godine.⁴ S prvim danom 1980. godine zaposlio se u Zavodu za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci i ostao tamo do 1. srpnja 1987., kada prelazi u radnu jedinicu istog Zavoda u Pulu.⁵ Znanstveni stupanj magistra znanosti postigao je također na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, 16. lipnja 1987., na temelju rada *Društveni odnosi u Istri od XV. do XVIII. stoljeća na primjeru bratovština* koji je obranio pred povjerenstvom uglednih povjesničara: uz mentora prof. dr. sc. Tomislava Raukara (kasnije akademik), ostala dva člana bili su prof. dr. sc. Josip Adamček (kasnije akademik) i prof. dr. sc. Ivan Kampuš.⁶ Kako u svojem zaključku magistarskog rada piše, bratovštine su „(...) vrlo spretno ‘napipale’ pukotinu i ne samo što su kroz nju progurale već su i afirmirale sasvim jasni oblik samouprave na konkretnom mikro prostoru.“⁷ Štoković tom rečenicom ukazuje na iznimno važno pitanje bratovštinskog svijeta koje je bilo predmet mnogih diskusija i sporova kroz njihovu povijest. To je autonomija na koju su civilne vlasti ljubomorno gledale čekajući prigodu da dođu do bratovštinskih materijalnih sredstava. Nadalje, „pukotina“ koju Štoković spominje označava i socijalnu sigurnost koja je nužna za preživljavanje u okolnostima koje su vladale u Istri ranonovovjekovnih stoljeća, a koje država nije pružala. Upravo će se tim udruženjima, iz kojih su članovi (oni čine dvije trećine (!) stanovništva mletačke Istre sredinom 18. stoljeća) dobivali potrebnu i duhovnu i materijalnu pomoć, dr. Štoković sustavno baviti u seriji

⁴ Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci, Pismohrana, Personalni dosje Alojz Štoković, Predmet: Odluka o sporazumnom raskidu radnog odnosa, 20. prosinca 1979.

⁵ Isto, Predmet: Premještaj u PJ Pula, 5. svibnja 1987.

⁶ Isto, Predmet: magistarska radnja A. Štokovića – izvještaj, 5. studenog 1987.

⁷ Alojz Štoković, „Društveni odnosi u Istri od XV. do XVIII. stoljeća na primjeru bratovština“, magistarski rad, Rijeka 1986., str. 88.

znanstvenih studija objavljivanih u nizu strukovnih publikacija i nakon obranjenoga magistarskog rada. Upravo ga radovi iz te domene pozicioniraju kao jednog od najvažnijih istraživača bratovštinskog svijeta sjeveroistočnog Jadrana. Iako su bratovštinska udruženja karakterizirala čitav hrvatski priobalni pojas, dr. Štoković u geografskom će se smislu ograničiti na izučavanje te pojave na najvećem jadranskom poluotoku. Opisana granica postavljena je i kroz činjenicu njegova radnog mjesta. Naime, od spomenute 1980. do umirovljenja 1. rujna 2015. zaposlen je u Zavodu za povijesne i društvene znanosti HAZU Rijeka. Od 1983. upisan je u Registar znanstvenih radnika Hrvatske kao istraživač. Kako piše u vlastoručnoj biografiji, na početku karijere u Zavodu imao je radni zadatak kao „asistent istraživač razvijenog srednjeg vijeka u Istri“⁸. Nakon što je magistrirao, iste 1987. godine izabran je u znanstveno zvanje asistenta,⁹ a 22. travnja 2009. u stručno zvanje i na radno mjesto višeg stručnog suradnika za znanstveno polje povijesti, što će ostati do umirovljenja.¹⁰

Na početku historiografske karijere, tijekom osamdesetih godina 20. stoljeća, objavljivao je radove pod imenom Vjekoslav Štoković.

Iako je planirao detaljnije produbiti problematiku bratovštinskih udruženja Istre, što je i marno nastavio činiti kroz kasnije studije, za doktorsku disertaciju izabrao je drugu tematiku.

Kao identitetska odrednica istarskog poluotoka u svijesti današnjih stanovnika njezina je multikulturalna i, kako se to pomodno znade govoriti, „tolerantna“ prošlost. U takvom se idealizatorskom shvaćanju prošlosti, kao i sadašnjosti Istre, smeće s uma da je stoljećima postojala crta političko-upravnog razdvajanja Istre između Habsburgovaca i Mlečana, koja je podjela rađala napetostima i ne rijetkim sukobima, a koji su bili tipični za pogranična područja diljem Europe. Tu su, dakako, i sukobi starosjedilaca i došljaka kao višestoljetna konstanta i ne samo ovog pograničnog društva. Usprkos tim istinama, Istra ipak obiluje primjerima uspješnih kako stapanja različitih kultura tako i njihovim stoljetnim preživljavanjima u suživotu. Jedna se zajednica ističe svojom posebnosti da je zaslužila biti predmetom znanstvenog, historiografskog zanimanja Alojza Štokovića. To je selo Peroj u južnoj Istri u kojem se crnogorska zajednica, naseljena

⁸ Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci, Pismohrana, Personalni dosje Alojz Štoković, Predmet: biografija, 5. studenoga 1987.

⁹ Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 1987., Knjiga 91., Zagreb 1988., str. 100.

¹⁰ Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci, Pismohrana, Personalni dosje Alojz Štoković, Predmet: Odluka o izboru u stručno zvanje, 23. travnja 2009.

sredinom 17. stoljeća, održala do današnjih dana sačuvavši svoje bitne kulturne i vjerske odrednice, odnosno svoj specifični identitet u okruženju koje je bilo više nego poticajno za asimilaciju te katoličku inkulturaciju. Upravo se temom crnogorskog etnosa u Istri Štoković bavio nekoliko godina počevši je obrađivati 1990. godine, da bi 12. lipnja 2009. na Filozofskom fakultetu u Osijeku obranio doktorsku disertaciju naslova *Peroj - crnogorska enklava u Istri (kulturno-povijesni, jezični i tradicijski prikaz)*.¹¹ Povjerenstvo za obranu disertacije bilo je u sljedećem sastavu: prof. dr. sc. Juraj Kolarić (predsjednik), prof. dr. sc. Milorad Nikčević (član) i prof. dr. sc. Slaven Bertoša (član). Ta će studija, nastala pod mentorstvom prof. dr. sc. Milorada Nikčevića, 2012. godine biti objavljena kao samostalna knjiga.

Crnogorski etnikum i Istra predstavljaju, uz ranije spomenute bratovštine, jednu od bazičnih tematskih cjelina Štokovićeva historiografskog bavljenja. Valja spomenuti i to da je izlagao na nekoliko međunarodnih znanstvenih skupova potvrdivši se kao specijalist i za tu slojevitu temu.

Alojz Štoković prvu znanstvenu studiju objavit će 1975. godine. Bio je to rad o Josipu Voltiću, znamenitom Tinjancu, pravniku i hrvatskom jezikoslovcu koji je, priklonivši se slavonskomu slovopisu, djelovao u nacionalno integrativnom smislu. Spomenuti članak možemo smatrati paradigmatiskim jer će iz njega iščitani Štokovićev politički svjetonazor biti konstanta te jedna od temeljnih odrednica njegova historiografskog promišljanja i uopće javnog djelovanja.

U njegovu opusu zamjetno je još nekoliko tematskih cjelina. Apostolska vizitacija veronskoga biskupa i kasnijeg kardinala Rimske crkve Agostina Valiera (1531. – 1606.) zaokupila je Štokovićevu pažnju u nekoliko radova u kojim se dotakao toga važnog vrela informacija o katoličkoj obnovi ranog posttridentskog razdoblja uočivši neke bitne karakteristike vjerskih i društvenih prilika u Poreču, Buzetu i Labinu.

Pitanje povijesti crkvenih institucija poput kaptola i samostana također je bilo predmetom Štokovićevih raščlambli. Jedan je od svega nekolicine autora koji su predstavili arhivsko iverje pićanskog katedralnog kaptola ukazavši na tamošnje posjedovne odnose u ranom novom vijeku. Upisao se i u franjevačku povijest prikazavši nazočnost kapucina na istarskome poluotoku.

Štokovićev historiografski nerv nije stao u obrađivanju ranonovovjekovnih povijesnih pojava, poglavito crkveno-društvene okosnice, već se u nekoliko studija istaknuo i kao istraživač novovjeka povijesti.

¹¹ Isto, Predmet: Potvrda o obrani doktorskog rada, 12. lipnja 2009.

Povijest školstva također se našla u agendi profesionalnog povjesnika dr. Štokovića. U tom smislu dao je važniji doprinos poznavanju prošlosti najstarije hrvatske gimnazije u Istri, one u Pazinu, objavivši svoje rezultate i u američkom znanstvenom časopisu učinivši taj ugaoni kamen novovjekovne istarsko-hrvatske identitetske povijesti dostupan svjetskom čitateljstvu.

Nadalje, za Fažanski libar priredio je tekst o nasilnoj talijanizaciji prezimena Fažanaca u razdoblju fašizma. I u ovome tekstu, iako bez znanstvenih bilježaka, ne manjkaju autorova promišljanja koja su odraz profesionalnog bavljenja poviješću i društveno angažiranog akademskog građanina – intelektualca.

Suradivao je na više znanstvenih projekata, među kojima i na projektu *Stoljetni hrvatski i crnogorski književni i jezični identiteti* voditelja prof. dr. sc. Milorada Nikčevića te *Povijest zapadne Hrvatske (Istra, Kvarnersko primorje, Gorski kotar, Lika)* voditelja akademika Petra Strčića.

Ono što u ovom osvrtu treba dodatno naglasiti jest Štokovićev stil pisanja koji je izuzetno prohodan i čitljiv, jednostavnog i nepretencioznog, a njegovanog hrvatskog jezika.

Osim znanstvenoistraživačkom djelatnošću, bavio se i edukacijom. Kao vanjski suradnik na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli predavao je više kolegija na studiju povijesti (npr. *Povijest srednje i jugoistočne Europe od XVI. do konca XVIII. st.*). Bio je i gostujući predavač na predmetima iz crkvene povijesti pri Biskupijskom misijskom sjemeništu Redemptoris Mater u Puli. Održao je i niz pozvanih predavanja za građanstvo kako u zemlji tako i u inozemstvu.

Član je uredničkog odbora dva znanstvena časopisa: godišnjaka Istarskog povijesnog društva *Histria* te glasila Državnog arhiva u Pazinu *Vjesnik istarskog arhiva*. Bio je jedan od osnivača strukovnih udruga – *Istarskog povijesnog društva* (veljača 2010.) i *Istarskog arhivističkog društva* (travanj 2012.).

Štokovićev javni rad nije bio ograničen historiografijom. Kao zauzeti katolički laik, bio je pokretač i *spiritus movens* informativno-pastoralnog lista Župe sv. Kuzme i Damjana u Fažani naslova *Fažanska jedra*, čije je rubrike učestalo sam ispunjavao poticajnim tekstualnim sadržajima i bez da ih je potpisivao. Na njegov prijedlog i brigu početkom 2000-utih župa je dobila svoje mrežne stranice, kojih je bio administratorom. U svojstvu člana pastoralnog vijeća župe bio je pokretač i glavni nositelj postavljanja kamenog križa u Fažani. Poticaj za postavljanje toga spomenika došao je jedne večeri, kada je u društvu prijatelja gledao središnju informativnu emisiju javne televizije u kojoj je bilo prikazano rušenje tornja

crkve u Sarvašu. Društvo je bilo odlučno: *ako se drugdje ruši, mi ćemo graditi!* U nakani da križ, koji je kao simbol kršćanstva bio potiran u Fažani na poseban način tijekom 45 godina jednopartijske vlasti, bude postavljen u tome mjestu uz more, Štokovićeva upornost i samoprijegor doveli su do uspješne realizacije s blagoslovom tog spomenika vjere i nade po nadbiskupu Josipu Pavlišiću (1914. – 2005.) početkom siječnja 1992. godine. Odbor za postavljanje križa činile su 33 osobe, a predsjednik je bio Alojz Štoković. Kako su neprijateljski zrakoplovi bombardirali vrsarski aerodrom 21. prosinca 1991., Fažancima je to bio poticaj za pojačanje željezne konstrukcije križa, pa su stavili željezo debljine čak 19 mm da u slučaju bombardiranja bude što manje štete. U temelje križu stavljeni su kamenčići iz Međugorja, baš kao što su prognanici stavili grumen svoje prognaničke zemlje, što sve osnažuje emocionalni naboj tog simbola. Naime Fažana je već od kraja 1991. godine pa tijekom čitavog trajanja rata bila novi dom stotina izbjeglih iz Vukovara, Bapske, Lovasa, Tovarnika, Slunja, Gospića, Dubrovnika i Kraljeve Sutjeske iz Bosne. Štoković je tim napaćenim ljudima bio osobito blizak zalažući se za njih i pomažući im usprkos otegotnim okolnostima. Njegov humanitarni rad na tome nije stao. Štokovićeve empatija prema marginaliziranim skupinama godinama dolazi do izražaja kroz ugošćivanje bivših mladih ovisnika u svojoj kući za odmor tijekom ljetnih mjeseci. Preko svojih kontakata još iz sjemenišnih dana s kolegama iz Slovenije dovodio je u Fažanu preko ljeta slovenske bogoslove, kojih je zajedno s drugim mladima znalo biti i 30-ak te su tamo ljetovali i družili se u kršćanskom ozračju.¹²

Već cijelu jednu punoljetnost Štoković vodi Ogranak Matice hrvatske u Fažani (od 2002.) u sklopu kojeg je organizirao brojne izložbe mahom likovnih umjetnika i uredio njihove kataloge. Prilikom demokratskih promjena kao predstavnik nekadašnje Matice hrvatske u Puli bio je izaslanik na njezinoj obnoviteljskoj skupštini u starogradskoj vijećnici u Zagrebu uz velezaslužnu Ljubicu Ivezić (1915. – 1995.).¹³ Njegova stručna i organizacijska prepoznatljivost dovela ga je i do izbora za predsjednika Hrvatsko-crnogorskog društva prijateljstva „Croatica-Montenegrina“, koju službu obnaša od 2012. godine.

Štoković se odmah na početku osamostaljenja Hrvatske, neustrašivo i hrabro, što su njegove dobro poznate karakterne vrline, uključio u politička zbivanja.¹⁴

¹² Vlč. Milan Mužina, svjedočenje autoru, 21. veljače 2021.

¹³ Boris D. Biletić, „Ljubica Ivezić“, u: Miroslav Bertoša / Robert Matijašić (urednici), Istarska enciklopedija, Zagreb 2005., str. 347.

¹⁴ Stanko Mališa, svjedočenje autoru, 18. veljače 2021.

Najprije je bio članom Istarske pučke stranke (IPS) 1991. pa je prešao u Hrvatsku kršćansko-demokratsku stranku (HKDS), koje je bio članom do 1994., a onda prelazi u HDZ, kojeg je i danas član. Zamjetna je njegova političko-svjetonazorska konstanta tijekom svih godina političkog javnog djelovanja, a imenuje se demokršćanstvom. Naime osnovni motiv bavljenja politikom Alojza Štokovića bio je u promicanju upravo kršćanskih vrijednosti u društvu, za što je smatrao da može najbolje činiti kao član stranke koja se tako programski deklarira. Osobito je bio angažiran u osnivanju nove Općine Fažana, za koju je dao ideju općinskog grba te je djelovao u preimenovanju naziva ulica i trgova toga mjesta. To je bio razlog što je niz ulica dobio ime nekog kršćanskog sveca, poput Ulice sv. Elizeja po kasnoantičkoj crkvi nadomak mjestu, a i po vrlo zaslužnom dugogodišnjem župniku Fažane Valentinu Cukariću imenovana je također jedna ulica.¹⁵ Valja napomenuti da ga je društveni angažman, napose tijekom Domovinskog rata, na određeno vrijeme otuđio od historiografije te usmjerio u ona olovna vremena važnijim ciljevima, tj. prema oslobađanju hrvatskog teritorija. Treba istaknuti da je od travnja 1994. do kraja 1995. bio profesionalni vojnik u Hrvatskoj vojsci. Neovisno o tih nešto više od godinu i pol dana aktivnog služenja u Hrvatskoj vojsci, kao i širem vrlo aktivnom društveno-političkom angažmanu napose ranih 90-ih godina prošloga stoljeća, Štoković, vrativši se u profesionalne vode povjesnika, koje kao da nikada nije napustio, uspješno ovjenčava svoju karijeru postigavši najviši akademski stupanj doktora znanosti te je nastavio, gdje je prije turbulentnih 90-ih godina stao: marno pišući o povijesti svojega šireg zavičaja i Domovine.

Sumirajući napisano, dr. sc. Alojz Štoković u svojoj je karijeri profesionalnog povjesničara, baveći se temama iz društvene, crkvene i kršćanske povijesti, povijesti školstva i gospodarstva 16. – 20. stoljeća najvećega jadranskog poluotoka, ostavio upečatljiv trag. Objavio je jednu autorsku znanstvenu monografiju, pedesetak znanstvenih radova u knjigama, zbornicima skupova i časopisima kako u Hrvatskoj tako i u inozemstvu (Crna Gora, Italija, Sjedinjene Američke Države) ne zaboravivši pritom podastrijeti stečena znanja i znanstvene rezultate široj publici u prikladnim publikacijama. Pregledavajući popis objavljenih radova i aktivne nazočnosti na međunarodnim i domaćim skupovima, zamjećuju se dvije ključne teme njegove znanstvene preokupacije: bratovštinski svijet i crnogorska zajednica u Istri. Njegov stručno-znanstveni, kulturno-pregalački i općenito javni angažman predstavljaju osebujan opus koji je preko četiri desetljeća plodonosno nazočan na

¹⁵ Stanko Mališa, svjedočenje autoru, 18. veljače 2021.; vlč. Milan Mužina, svjedočenje autoru, 18. veljače 2021.

zapadnoj granici hrvatskog nacionalnog prostiranja. Sadašnje i buduće historioografsko proučavanje toga slojevitog prostora nužno će uključiti i vrijedne istraživačke rezultate dr. sc. Alojza Štokovića. Preostaje nam još zarubiti ovaj obljetnički kroki na klasičarski način, a s obzirom na to da je naš svečar temeljnom naobrazbom, osim povjesničar, ujedno i klasični filolog: *Ad multos annos!*

Izbor iz bibliografije dr. sc. Alojza Štokovića

Napomene o bibliografiji

Niže podatstrijeti popis radova dr. sc. Alojza Štokovića razvrstan je u devet kategorija: knjige, poglavlja u knjigama, radovi u zbornicima sa znanstvenih skupova, radovi u znanstvenim i stručnim časopisima, leksikografija, priopćenja na znanstvenim skupovima, popularizacija znanosti, pozvana predavanja, katalozi izložbi i mediji.

Prilozi su poredani kronološki s osnovim bibliografskim podacima. U ovaj izabrani popis objavljenih radova uvršteni su i neki feljtoni te novinski članci.

I. Knjige

Crnogorsko nasljeđe u Istri. (Peroj – nove spoznaje oko doseljavanja i udomljavanja Crnogoraca 1657.-1816.). CKD „M-M“; HCDP „Croatica – Montenegrina“ (Osijek); Institut za crnogorski jezik i književnost (Podgorica), Matica hrvatska – Ogranak Fažana, Državni arhiv u Pazinu, Državni arhiv u Rijeci, Osijek 2012., 309 str.

II. Poglavlja u knjigama

1. *Povijesni spomenici Istre: Prilozi za bibliografiju objavljenih izvora za povijest Istre, sv. IV.,* (jedan od priređivača). Darinko Munić (tehnički urednik), izdano kao rukopis za internu upotrebu, Zavod za povijesne i društvene znanosti IC JAZU u Rijeci – Zavod za povijesne znanosti IC JAZU u Zagrebu, Zagreb – Rijeka 1981., str. 1–489.
2. *Bujština pod mletačkom upravom.* (koautor). U: Bujština/Il Buiese. Dragovan Šepić (ur.), Skupštine općine Buje – Zavod za povijesne i društvene znanosti istraživačkog centra JAZU u Rijeci, Buje-Buie 1985., str. 57–77.
3. *Peroj – crnogorska dijaspora u Hrvatskoj.* U: Perojski kulturnopovijesni mozaik. Milorad Nikčević (ur.), HCDP „Croatica-Montenegrina“, Osijek – Podgorica 2005., str. 21–26.

4. *Žminjske bratovštine (Prilog proučavanju socijalno-religiozne povijesti)*. U: Libri žminjski, libar drugi, Slavko Krajcar – Elvis Orbančić – Andrija Mutnjaković (ur.), Katedra Čakavskog sabora Žminj, Žminj 2008., str. 83–93.

III. Radovi u zbornicima sa znanstvenih skupova

1. *Jedan oblik društvenog života u Labinu koncem XVI stoljeća (Crkveno-vjerske prilike u Labinu neposredno iza Tridentinskog koncila 1579/1580. godine)*. U: Susreti na dragom kamenu, Miroslav Bertoša (ur.), godina XIII, Viša ekonomska škola „Dr Mijo Mirković“ Pula, Ekonomski fakultet Zagreb, Pula 1985., str. 131–139.
2. *Poreč i Poreština u jednom izvješću iz 1579/80. godine*. U: Zbornik Poreštine, Marko Legović (ur.), knj. 2, Narodno sveučilište Poreč. Zavičajni muzej Poreštine, Poreč 1987., str. 131–142.
3. *Nekoliko primjera društvenih i gospodarskih aktivnosti laičkih organizacija na Buzeštini u razdoblju od XV. do konca XVIII. stoljeća*. U: Buzetski zbornik, Božo Jakovljević (ur.), knj. 12, Općinska konferencija SSRN Buzet – Katedra Čakavskog sabora „Buzetski dani“, Buzet 1988., str. 79–89.
4. *Naseljavanje Crnogoraca u Peroj 1657. godine (Proces njihova udomljavanja)*. U: Prilozi o zavičaju, Mirko Jurkić (ur.), br. 6, Katedra Čakavskog sabora Pula, Pula 1990., str. 65–87.
5. *Đačko pripomoćno društvo - najbitnija udruga pri ustrojavanju Hrvatske gimnazije u Pazinu*. U: Hrvatska gimnazija u Pazinu, Josip Šiklič (ur.), Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile Pazin – Skupština udruga Matice hrvatske Istarske županije Pazin, Pazin 1999., str. 399–412.
6. *U Draguću se govori i piše hrvatski. Orisi dragućskog društva od XV. do sredine XVII. stoljeća*. U: Cerovljanski zbornik, Josip Šiklič (ur.), Skupština udruga Matice Hrvatske Istarske županije – Poglavarstvo općine Cerovlje, Pazin 1999., str. 113–126.
7. *Gračičće od uskočkog rata do Marije Terezije*. U: Gračaški zbornik, Josip Šiklič (ur.), Skupština udruga Matice hrvatske Istarske županije – Poglavarstvo općine Gračišće, Pazin 2002., str. 103–114.
8. *Crnogorska dijaspora u Istri u 17. i 18. stoljeću (crnogorski jezik i njegova norma u kontekstu romanskog prostora)*. U: Stoljetni hrvatski i crnogorski književni i jezični identiteti. Milorad Nikčević (ur.). HCDP Croatica-Motenegrina – CKD Montenegro-montenegrina, Osijek – Cetinje 2008., str. 403–426

9. *Crnogorska dijaspora u Istri u 17. i 18. stoljeću. Crnogorski jezik i njegova norma u kontekstu romanskog prostora*. U: Norma i kodifikacija crnogorskog jezika. Vojislav P. Nikčević (ur.), Institut za crnogorski jezik i jezikoslovlje, Cetinje 2005., str. 371–398.
10. *Crnogorci u Fažani i neposrednom susjedstvu u XVII. stoljeću*. U: Fažanski libar, Mirko Urošević (ur.), sv. 6, Općina Fažana / Comune di Fasana, Fažana 2013., str. 55–61.
11. *Peroj – Crnogorska dijaspora u Hrvatskoj*. U: Peroj – Crnogorci u Peroju 1657-2007. Marijan Mašo Miljić (priredio). Centar za iseljenike Crne Gore – Podgorica, Podgorica 2007., str. 179–183.
12. *Integracijski procesi kod pravoslavnih Crnogoraca naseljenih na jug istarskog poluotoka u XVII. stoljeću: primjer Peroja*. U: Hrvatsko-crnogorski dodiri / Crnogorsko-hrvatski dodiri: identitet povijesne i kulturne baštine Crnogorskog primorja. Lovorka Čoralić (ur.), Hrvatski institut za povijest – Matica hrvatska, Zagreb 2009., str. 331–351.
13. *Motovunske bratovštine od XVI. do konca XVIII. stoljeća*. U: Motovun; povijest i sadašnjost, Josip Šiklić (ur.), Katedra Čakavskog sabora za povijest Istre Pazin, Pazin 2010., str. 133–158.
14. *Posjedovni odnosi u Pićanskoj biskupiji od XVI. do sredine XVIII. stoljeća*. U: Pićanska biskupija i Pićanština, Robert Matijašić – Elvis Orbanić (ur.), Državni arhiv u Pazinu – Općina Pićan, Pazin 2012., 51–61.
15. *Mažuranićeva domovina u političkom konceptu Velike Ilirije*. U: Ivan Mažuranić (1814–1890) i Crna Gora. Milorad Nikčević (ur.), HDCP “Croatica-Montenegrina” – CKD Montenegro-Montenegrina u Osijeku – Institut za crnogorski jezik i jezikoslovlje “Vojislav P. Nikčević”, Cetinje – Osijek 2011., str. 747–760.
16. *Statut bratovštine Svih Svetih i Sv. Luke iz Buzeta 1581*. U: Buzetski zbornik, Elena Grah Ciliga (ur.), knj. 37., Josip Turčinović d.o.o. – Katedra Čakavskog sabora Buzet, Buzet 2010., str 77–84.
17. *Borba za kaptolsku imovinu u istarskoj Biskupiji Pićan nakon seljačkih pobuna tijekom XVI., XVII. i XVIII. stoljeća*. U: Između dviju Domovina: zbornik Milorada Nikčevića, Milica Lukić – Jakov Sabljčić (preuredili), Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – Filozofski fakultet, Osijek 2011., str. 653–670.
18. *U gradu Buzetu 1580. Kronologija Valierove apostolske vizitacije*. U: Buzetski zbornik, Elena Grah Ciliga (ur.), knj. 38, Josip Turčinović d.o.o. – Katedra Čakavskog sabora Buzet, Buzet 2011., str. 83–88.

19. *Naseljavanje nepoznatih obitelji u Fažanu 1582.-1587.* U: Fažanski libar, Mirko Urošević (ur.), sv. 4., Općina Fažana / Comune di Fasana, Fažana 2011., str. 47–55.
20. *Fažanski župnici od 1638. do 2012.* U: Fažanski libar, Mirko Urošević (ur.), sv. 5, Općina Fažana / Comune di Fasana, Fažana 2012., str. 49–55.
21. *Adventus ad castrum Barbana.* U: Barbanski zapisi. Slaven Bertoša (ur.), sv. 1. Libar d.o.o. – Općina Barban, Barban 2013., str. 53–58.
22. *Galižana, Filipana, pa Barban: osvrt na jednu vizitaciju u Puljskoj biskupiji (1657.–1659.).* U: Barbanski zapisi. Slaven Bertoša (ur.), sv. 2. Općina Barban, Barban 2014., str. 43–56.
23. *Cognomen mutatum – neuobičajena zabilješka u fažanskim matičnim knjigama u vrijeme talijanske uprave u Istri 1918.-1943.* U: Fažanski libar, Mirko Urošević (ur.), sv. 7., Općina Fažana / Comune di Fasana, Fažana 2014., str. 121–129.
24. *Kapucini na istarskom poluotoku.* U: Četiri stoljeća kapucina u Rijeci i Hrvatskoj (1610.-2010.). Marko Medved (ur.), Kršćanska sadašnjost, Hrvatska kapucinska provincija sv. Leopolda Bogdana Mandića, Matica hrvatska – Ogranak Rijeka, Zagreb – Rijeka 2020., str. 316–328.

IV. Radovi u znanstvenim i stručnim časopisima

1. *Josip Voltić Istranin.* U: Istra, god. 13, br. 6, Pula 1975., str. 69–74
2. *Odnos Venecije prema bratovštinama u Istri od XVI. do XVIII. stoljeća (Prilog poznavanju društvenih odnosa u mletačkom dijelu Istre).* U: Problemi sjevernog Jadrana, sv. 4, Zagreb 1982., str. 163–180.
3. *Izbor iz bibliografije radova Vjekoslava Bratulića 1936-1890.* U: Jadranski zbornik, sv. 13, god. 1986–89, Pula 1989., str. 39–50.
4. *Konfesionalne povlastice dane Grcima doseljenim u Pulu i u Puljštinu 1578-1581. godine.* U: Problemi sjevernog Jadrana, sv. 6, Rijeka 1988., str. 133–163.
5. *Poslovne knjige istarskih bratovština - značajni izvori za proučavanje društvene i gospodarske povijesti (jedan primjer iz Tara na Poreštini).* U: Vjesnik Istarskog arhiva, svezak 1, god. 32, Pazin 1991., str. 85–97.
6. *Bratovštine u središnjem dijelu Istre. (Osvrt na sadržaj i strukturu arhivske građe).* U: Vjesnik Istarskog arhiva, svezak 2-3, Pazin 1994., str. 49–63.
7. *Nove činjenice o podrijetlu istarskih pravoslavaca.* U: Republika Hrvatska, br. 191, Zagreb 1996., str. 41–54.

8. *Talijansko zatamljivanje hrvatstva u Istri se nastavlja*. U: Republika Hrvatska, br. 192, Zagreb 1996., str. 31–40.
9. *Statut bratovštine Presvetog Sakramenta iz Umaga 1555. g.* U: Vjesnik Istarskog arhiva, sv. 4–5, Pazin 1998., str. 129–151.
10. *Bratovština Svetog Roka iz Svetvinčenta 1619. god.* U: Vjesnik Istarskog arhiva, sv. 6–7, Pazin 2001., str. 93–106.
11. *Doba kada su Hrvati trebali nestati. Talijanska uprava u Istri od 1918. do 1943. godine*. U: Republika Hrvatska, br. 197, Zagreb 1998., str. 46–60.
12. *100 godina hrvatske gimnazije u Pazinu 1899.-1999.* U: Republika Hrvatska, br. 200, Zagreb 1998., str. 54–65.
13. *U Istri se govori i piše hrvatski. Kaštel Draguč i njegovo žiteljstvo od XV. do sredine XVII. stoljeća*. U: Republika Hrvatska, br. 201, Zagreb 1999., str. 32–47.
14. *The 100th Anniversary of the Croatian Secondary School in Pazin, 1899-1999: A Striking Example of Croatian Solidarity*. U: *Jurnal of Croatian Studies*, sv. 40, New York 1999., str. 10–22.
15. *“Cognomen mutatum” etnocidna bilješka na rubovima uobičajenih odjeljaka matičnih knjiga za talijanske uprave u Istri od 1918. do 1943.* U: Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci, sv. 41–42, Rijeka 2000., str. 483–491.
16. *Bičevalački običaji u kaštelu Svetvinčenat nakon Uskočkoga rata (1615.-1617.) Prilog promišljanju socijalno-religioznih pokreta u Istri tijekom XVII. stoljeća*. U: *Problemi sjevernog Jadrana*, sv. 8, Zagreb – Rijeka 2004., str. 29–63.
17. *Bratovštine na istočnoj obali Jadrana. Prilog proučavanju socijalne povijesti na Sredozemlju od XI. do XVII. stoljeća*. U: Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci, sv. 47–48, Rijeka 2007., str. 141–158.
18. *Crnogorci katolici naseljeni u Istru tijekom XVI. i XVII. stoljeća. (Prilog promišljanju Vojislava P. Nikčevića o katoličkoj komponenti crnogorskog naroda)*. U: *Lingua montenegrina*, br. 3, Cetinje 2009., str. 407–421.
19. *Jesu li vodnjanski Paštrovići Crnogorci katolici? Prilog poznavanju demografske povijesti na jugu istarskog poluotoka*. U: *Problemi sjevernog Jadrana*, sv. 10, Zagreb – Rijeka 2009., str. 31–43.
20. *Osnivanje grčko-pravoslavne parohije Sv. Spiridona u Peroju 1784. (Prilog promišljanju povijesti pravoslavlja u Istri)*. U: *Problemi sjevernog Jadrana*, sv. 11, Zagreb – Rijeka 2012., str. 21–37.

21. Leopold Bogdan Mandić, *hrvatski svetac kapucinskog reda (Kratak osvrt na povijest kapucinskog reda u Istri)*. U: Problemi sjevernog Jadrana, sv. 12, Zagreb – Rijeka 2013., str. 277–288.

V. Leksikografija

Istarska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2005.

1. *Bratovštine*, str. 98.
2. *Crnogorska pravoslavna zajednica u Peroju*, str. 148–149.
3. *Grčka pravoslavna zajednica u Puli*, str. 283–284.

VI. Priopćenja na znanstvenim skupovima

1. *Storia della scuola in Istria*
Organizator: Pedagoški fakultet u Rijeci, Pula, lipnja 1989.
Naslov izlaganja: *Contributo delle confraternite allo sviluppo della scuola in Istria*
2. *Buzetski dani*
Organizator: Katedra Čakavskog sabora Buzet, Buzet, rujan 1991.
Naslov izlaganja: *Promet na Bužeštini u XVI. stoljeću*
3. *Izvori za gospodarsku povijest zapadne Hrvatske*
Organizator: Arhivističko društvo Rijeka – Pazin, Rijeka, lipanj 1995.
Naslov izlaganja: *Bratovštine – u politici partneri, a u gospodarstvu oporba*
4. *Bernardin Nikola Škriovanić i njegovo vrijeme (1855. – 1932.)*
Organizator: Matica hrvatska Rijeka, Rijeka, lipanj 1996.
Naslov izlaganja: *Iluzije jugoslavenstva u puljskom Hrvatskom listu 1915.-1918.*
5. *Izvori za povijest Svetvinčenta*
Organizator: Državni arhiv Pazin – Općina Svetvinčenat, Svetvinčenat, lipanj 1997.
Naslov izlaganja: *U bratovštinu sv. Roka psovačima, lihvarima i preljubnicima ulaz zabranjen*
6. *Pazinski memorijal Savjetovanje u povodu 54. obljetnice sjedinjenja Istre s maticom Domovinom*
Organizator: Katedra Čakavskog sabora Pazin, Pazin, rujan 1997.
Naslov izlaganja: *Političke prilike u Istri od 1945. do 1954.*
7. *Međunarodni znanstveni skup Talijanska uprava na hrvatskom prostoru i egzodus Hrvata (1918.-1943.)*

- Organizator: Društvo Egzodus istarskih Hrvata – Hrvatski institut za povijest, Zagreb, listopada 1997.
Naslov izlaganja: *Fašistička Italija. Vehementni kraj dugogodišnja protuhrvatske politike*
8. *Cerovlje i okolica od prapovijesti do danas (u povodu obilježavanja 500. obljetnice spomena imena Cerovlja)*
Organizator: Skupština udruga Matice hrvatske Istarske županije – Državni arhiv u Pazinu – Arheološki muzej Istre u Puli – Etnografski muzej Istre u Pazinu, Cerovlje, lipanj 1998.
Naslov izlaganja: *Svijet molitve rada i reda*
9. Međunarodni znanstveni skup *Hrvatska gimnazija u Pazinu 1899.-1999.*
Organizator: Srednja škola Jurja Dobrile Pazin – Skupština udruga Matice hrvatske Istarske županije, Zagreb i Pazin, listopad 1998.
Naslov izlaganja: *Đačko pripomoćno društvo i Družba ćirilometodskih zidara*
10. *Gračišće i okolica od prapovijesti do danas (u povodu obilježavanja 800. obljetnice spomena imena Gračišća)*
Organizator: Skupština udruga Matice hrvatske Istarske županije – Državni arhiv u Pazinu – Arheološki muzej Istre u Puli, Gračišće, lipanj 1999.
Naslov izlaganja: *Bratovštine Gračišća*
11. međunarodni znanstveni skup *Jezici i kulture u doticajima: Peroj / Istra u prošlosti i sadašnjosti*
Organizator: Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske, Pula, svibanj 2000.
Naslov izlaganja: *Društveni i gospodarski presjek Peroja neposredno pred udomljavanje*
12. *Tinjan i okolica od prapovijesti do danas*
Organizator: Skupština udruga Matice hrvatske Istarske županije – Poglavarstvo Općine Tinjan – Državni arhiv u Pazinu – Arheološki muzej Istre u Puli, Tinjan, svibanj 2000.
Naslov izlaganja: *Feudalna podavanja na Tinjanštini u XVI. stoljeću*
13. Pazinski memorijal *Pazinska knežija od 12. do 16. stoljeća*
Organizator: Katedra Čakavskog sabora za povijest Istre, Pazin, rujan 2002.
Naslov izlaganja: *Bratovštine u Pazinskoj knežiji*
14. Pazinski memorijal „Pazinska knežija u ranom srednjem vijeku“
Organizator: Katedra Čakavskog sabora za povijest Istre, Pazin, rujan 2004.
Naslov izlaganja: *Katastik pićanskog kaptola iz XVII. i XVIII. stoljeća*
15. Međunarodni znanstveni skup *Norma i kodifikacija crnogorskog jezika*
Organizator: Institut za crnogorski jezik i jezikoslovlje, Podgorica, listopad 2004.
Naslov izlaganja: *Jezik crnogorske dijaspore u Istri u kontekstu romanskog prostora*

16. *Motovun – povijest i sadašnjost (u povodu 1200. obljetnice prvog spomena Motovuna u pisanim izvorima)*
Organizator: Općina Motovun, Motovun, prosinac 2004.
Naslov izlaganja: *Motovunske bratovštine od 16. do konca 18. stoljeća*
17. Znanstveni kolokvij: *1940. obljetnica prvog pisanog spomena imena Fažana*
Organizator: Matica hrvatska Fažana, Fažana, rujan 2004.
Naslov izlaganja: *Zidne slike i ugrebenici u crkvi Blažene Djevice Marije od Karmela u Fažani*
18. Međunarodni znanstveni skup *Le confraternite in Sardegna, in Corsica e nei paesi del Mediterraneo Occidentale. Contesti culturali e linguaggi della Sardegna e Corsica*
Organizator: Università degli studi di Sassari, Dipartimento di teorie e ricerche dei sistemi culturali. Sassari, listopad 2005.
Naslov izlaganja: *Le confraternite nell' Adriatico Orientale*
19. Međunarodni znanstveni skup *Le confraternite nel Maditerraneo*
Organizator: Centro internazionale di ethnostudi Assemini – Regione Sardegna Assessorato Beni Culturali, Cagliari, listopad 2005.
Naslov izlaganja: *Le confraternite nella sponda orientale del Adriatico*
20. Međunarodni znanstveni skup *Culture e religioni in dialogo per una casa comune*
Organizator: Istituto Euromediterraneo Olbia – Pontificio Consiglio di cultura – Pontificio Consiglio per il Dialogo interreligioso, Olbia – Tempio - Castelsardo, prosinac 2006.
Naslov izlaganja: *Esperienza storica nella sponda orientale dell' Adriatico*
21. Međunarodni znanstveni skup *La cultura come formazione e integrazione*
Organizator: Istituto Euromediterraneo Tempio/Pausania – Pontificio Consiglio della Cultura – Consiglio Conferenze Episcopali d' Europa – Ministero della Solidarietà Sociale, Tempio-Pausania, prosinac 2007.
Naslov izlaganja: *Le minoranze – il ponte della convivenza e della speranza*
22. Međunarodni znanstveni skup *Crnogorsko – hrvatski dodiri: Identitet istorijske i kulturne baštine Crnogorskog primorja*
Organizator: Institut za crnogorski jezik i jezikoslovlje, Podgorica – Hrvatska građanska inicijativa Kotor – Institut za hrvatsku povijest Zagreb, Kotor, listopad 2007.
Naslov izlaganja: *Integracijski procesi kod pravoslavnih Crnogoraca doseljenih u Istru tijekom XVI. i XVII. stoljeća*
23. Pazinski memorijal *Povijest bilježništva u Istri i Izvori za povijest Pazinske knežije*
Organizator: Katedra Čakavskog sabora za povijest Istre, Pazin, rujan 2008.
Naslov izlaganja: *Vodnjanski i pulski notari*
24. Međunarodni znanstveni skup *Pedeset godina Državnog arhiva u Pazinu i 220. obljetnica ukinuća Pićanske biskupije“*

- Organizator: Državni arhiv u Pazinu – Sveučilište Jurja Dobrile u Puli – Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci – Hrvatski institut za povijest, Pićan, listopad 2008.
- Naslov izlaganja: *Posjedovni odnosi u pićanskoj crkvi koncem XVI. stoljeća*
25. Međunarodni znanstveni skup *Život i djelo Vojislava P. Nikčevića*
Organizator: Institut za crnogorski jezik i jezikoslovlje, Podgorica, Cetinje, listopad 2008.
- Naslov izlaganja: *Crnogorci katolici u Istri u XVI. i XVII. stoljeću (Prilog promišljanju Vojislava P. Nikčevića o katoličkoj sastavnici crnogorskog naroda)*
26. *Fažana kroz povijest*
Organizator: Općina Fažana, Fažana, lipanj 2010.
- Naslov izlaganja: *Investitura novih doseljenika u Fažanu u XVI. stoljeću*
27. *Buzetski dani*
Organizator: Katedra Čakavskog sabora Buzet, Buzet, rujan 2010.
- Naslov izlaganja: *U gradu Buzetu - kronologija jedne apostolske vizitacije 1580.*
28. Međunarodni znanstveni skup *Četiristo godina kapucina u Rijeci i Hrvatskoj*
Organizator: Matica Hrvatska, Ogranak u Rijeci, Rijeka, listopad 2010.
- Naslov izlaganja: *Kapucini u Istri*
29. *120 godina hrvatske čitaonice u Svetom Petru u Šumi*
Organizator: Općina Sveti Petar u Šumi, Sveti Petar u Šumi, travanj 2009.
- Naslov izlaganja: *Prikodražanske povijesne perspektive.*

VII. Popularizacija znanosti

1. *Bratovštine: zanimljiva srednjovjekovna udruženja.* U: Istarska Danica 1984., Pazin 1983., str. 92–98.
2. *Poreština prije pet stoljeća.* U: Istarska Danica 1985., Pazin 1984., str. 78–83.
3. *Počeci pravoslavne crkve u Puli.* U: Istarska Danica 1987., Pazin 1986., str. 68–75.
4. *Fažana, crtice iz prošlosti.* U: Fažanska jedra, god I, br. 1, Fažana 1994., str. 27–29.
5. *Pravoslavna oaza u Istri pod plaštem mletačkog dužda. Peroj sredinom XVII. stoljeća.* U: Fažanska jedra, god. II, br. 2, Fažana 1995., str. 12–15.
6. *Zatomljen svaki spomen na hrvatstvo u Istri. Nasilno potilijančivanje hrvatskih prezimena u Fažani u periodu od 1929-1933. godine.* U: Fažanska jedra, god. II, br. 2, Fažana 1995., str. 19–21.
7. *Sveti Elizej na hrvatskom tlu.* Fažana prigrlila starozavjetnog proroka. U: Fažanska jedra, god. III, br. 1. Fažana 1996., str. 4–6.

8. *Graditeljski pothvati na crkvi sv. Kuzme i Damjana*. U: Fažanska jedra, god. III, br. 1, Fažana 1996., str. 13–15.
9. *Pučki običaji vezani uz korizmu i Uskrs*. U: Fažanska jedra, god. II, br. 2, Fažana, 1995., str. 34–35.
10. *Don Miro Bulešić. Žrtva opake jugokomunističke ideologije*. U: Fažanska jedra, god. III, br.1, Fažana 1996., str. 26–28.
11. *Istarsko povijesno znakovlje. Koza od kulta do grba*. U: Fažanska jedra, god. III, br. 1, Fažana 1996., str. 29–30.
12. *Pokladni običaji u Istri. Odagnati zlo što dalje*. U: Fažanska jedra, god. III, br. 1, Fažana 1996., str. 31–32.
13. *Crkva s biljgom minulih stoljeća*. U: Fažanska jedra, god. IV, br. 1, Fažana 1997., str. 19–25.
14. *Zavjetni križ u Fažani*. U: Fažanska jedra, god. IV, br. 1, Fažana 1997., str. 26–31.
15. *Hrvatske porođajne muke. Europa poput neodgovorne majke*. U: Fažanska jedra, god. IV, br. 1, Fažana 1997., str. 44–45.
16. *Maslina - drvo zadivoljujuće ljepote, otpornosti i dugovječnosti*. U: Nova zemlja: revija za vrt, obitelj i agrar, br. 27, Osijek 2004., str. 38–40.
17. *Istarske "litnice" u crkvi Bogorodice na Cetinju. Prilog poznavanju povijesti ekumenizma na istarskom poluotoku*. U: Istarska Danica 2006., Pazin 2005., str. 147–151.
18. *Lozu za sina , maslinu za unuka. Maslinarstvo na jugu Istre*. U: Nova Zemlja: revija za vrt, obitelj i agrar, br. 34, Osijek 2006., str. 60.

VIII. Pozvana predavanja

1. *Egzodus Istrana i 54. godine sjedinjenja Istre s domovinom Hrvatskom*
Organizator: Učiteljsko vijeće Osnovne škole Barban, Barban, prosinac 1997.
2. *Zvonimirova kletva – usud ili nova nada hrvatskom narodu*
Organizator: Hrvatska kulturna zajednica u Njemačkoj, Stuttgart, rujan 1989.
3. *Hrvatska Istra i Bosna i Hercegovina* (suautor predavanja: Pejo Gašparović)
Organizator: Hrvatska kulturna zajednica u Njemačkoj, Frankfurt, ožujak 1993.
4. *Istrien – Autonomie oder Regionalismus?*
Organizator: Hrvatska kulturna zajednica u Njemačkoj, Karlsruhe, ožujak 1993.
5. *Zašto nas Jugoslavija čini nesretnima?*
Organizator: Savez baptističkih crkava u Njemačkoj, Erfurt, kolovoz 1993.
6. *Crnogorska pravoslavna kolonija u Peroju*
Organizator: Društvo Montenegro-Montenegrina, Pula, kolovoz 1997.

7. *Miroslav Bulešić – svjedok vremena*
Organizator: Matica hrvatska Fažana, Fažana, ožujak 2003.
8. *Čudotvorni križ Sv. Damjana – franjevačka tradicija u istarskoj prošlosti*
Organizator: Matica hrvatska Fažana, Fažana, ožujak 2003.
9. *Pravoslavlje u Istri*
Organizator: Visoka teološka škola Redemptoris mater u Puli, Pula, travanj 2014.
10. *Pravoslavlje na jugoistoku Europe 15. – 18. st.*
Organizator: Visoka teološka škola Redemptoris mater u Puli, Pula, veljača 2019.

IX. Katalozi izložbi i mediji

1. Emisija *Panoptikum*. Radio Pazin, od 1. ožujka 1993. do 23. lipnja 1995. (uređivanje i vođenje)
2. Emisija *Peroj, hrvatsko selo*. Hrvatska radiotelevizija 1997. (suradnik uz: Stjepo Mijović Kočan i Josip Milićević)
3. Emisija *Životi u Istri*. Hrvatska radiotelevizija 1998. (suradnik; autor Jerko Tomić).
4. Autor kataloga i teksta izložbe Josipa Bilića Gašpara. Galerija *Riva*, Fažana, srpanj 2001.
5. Autor kataloga i teksta izložbe Ivana Viškovića. Galerija *Madonetta*, Fažana, srpanj 2002.
6. Suautor kataloga i teksta izložbe likovnih ostvarenja Željka Prsteca. Galerija *Madonetta*, Fažana, rujan 2004.
7. Autor kataloga i teksta izložbe Vere Kos Paliska. Galerija *Madonetta*, Fažana, srpanj 2005.
8. Suautor kataloga i teksta izložbe Franje Klopotana. Galerija *Madonetta*, Fažana, srpanj 2006.
9. Suautor kataloga i teksta izložbe Sandra Nejašmića i Vinka Šaine. Galerija *Madonetta*, Fažana, srpanj 2007.
10. Suautor kataloga i teksta izložbe Ive Donellija. Galerija *Madonetta*, Fažana, srpanj 2008.
11. Suautor plakata i kataloga izložbe Josipa Botteri Dinija. Galerija *Madonetta*, Fažana, srpanj 2009.
12. Suautor plakata i kataloga izložbe Branka Lenića. Galerija *Madonetta*, Fažana, srpanj 2010.

Elvis Orbančić

A Sketch for a Biographic and Historiographic Portrait of DSc Alojz Štoković

Summary

Alojz Štoković (Pula, 22nd July 1950) is Croatian historian, cultural worker, politician and engaged member of the Catholic community. He spent the most part of his career – from 1980 to his retirement in 2015 – as an employee of the Institute of Historical and Social Sciences of the Croatian Academy of Sciences and Arts in Rijeka, Local Unit in Pula. He published around fifty scientific and professional papers in numerous editions both at home and abroad. He took part in scientific and professional meetings, as well as cultural manifestations, many of which he himself organised. He launched and participated in numerous public initiatives. This paper, dedicated to the occasion of the 70th anniversary of birth of Alojz Štoković, is divided in two parts. The first part offers a review of his public life and activity, whilst the second part lists his selected studies, papers, and public speeches.

Keywords: *Alojz Štoković; Istria; historiography; Early Modern Period; bibliography.*

OCJENE, PRIKAZI I OSVRTI

